

„APOSTOLKA APOSTOŁÓW”

Na wyraźne życzenie Ojca Świętego Franciszka, Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, opublikowała 3 czerwca 2016 roku, w uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, nowy dekret, w którym liturgiczny obchód św. Marii Magdaleny, dotąd Wspomnienie obowiązkowe, został podniesiony do rangi Święta.

Decyzja ta wpisuje się w aktualny kontekst eklesjalny, który domaga się głębszego spojrzenia na godność kobiety, na nową ewangelizację i na wielkość misterium Bożego miłosierdzia. Już św. Jan Paweł II zwracał dużą uwagę nie tylko na znaczenie kobiet w misji Chrystusa i Kościoła, ale także podkreślał wyraźnie szczególną rolę Marii Magdaleny, pierwszej osoby, która spotkała zmartwychwstałego Pana i pierwszej, która Jego zmartwychwstanie obwieściła apostołom (por. *Mulieris dignitatem*, n. 16). To szczególne znaczenie kobiet podkreślane jest dzisiaj w Kościele o czym świadczy zapal nowej ewangelizacji, która pragnie objąć, bez żadnej różnicy, zarówno mężczyzn jak i kobiety, ze wszystkich ludów, narodów, ras i języków (por. Ap 5, 9), aby głosić im dobrą nowinę, czyli Ewangelię Jezusa Chrystusa, i aby towarzysząc im w ich ziemskiej wędrówce ofiarować im wspaniałość Bożego zbawienia. Św. Maria Magdalena jest tutaj przykładem prawdziwej i autentycznej ewangelizatorki, czyli zwiastunki Dobrej Nowiny, oznajmiającej wielkanocną radość (por. kolekta z 22 lipca i nowa prefacja).

Ojciec Święty Franciszek powziął obecną decyzję w kontekście Jubileuszu Miłosierdzia, aby podkreślić znaczenie tej kobiety, którą cechowała wielka miłość do Chrystusa, i która sama była przez niego bardzo umiłowana, o czym mówili często Raban Maur («*dilectrix Christi et a Christo plurimum dilecta*»: *De vita beatae Mariae Magdalena, Prologus*), i św. Anzelm z Canterbury («*electa dilectrix et dilecta electrix Dei*»: *Oratio LXXIII ad sanctam Mariam Magdalenam*). Jak wiadomo w tradycji kościelnej Zachodu, zwłaszcza od czasów św. Grzegorza Wielkiego, utożsamia się często osobę Marii Magdaleny z kobietą, która w domu faryzeusza Szymona namaściła stopy Jezusa wonnym olejkiem, oraz z Marią, siostrą Łazarza i Marty. Ta interpretacja trwała przez wieki i miała wpływ na zachodnich pisarzy chrześcijańskich, na sztukę religijną, oraz na teksty liturgiczne odnoszące się do Świętej. Bollandyści ukazali bardzo szeroko problem identyfikacji tych trzech kobiet, przygotowując grunt pod reformę liturgiczną Kalendarza Rzymskiego. Wraz ze wprowadzeniem reformy liturgicznej teksty *Mszalu Rzymskiego*, *Liturgii Godzin* i *Martyrologium Rzymskiego* odnoszą się już tylko do Marii Magdaleny. Pewne jest, że należała ona do grupy uczniów Jezusa, i że towarzyszyła Mu aż po krzyż, oraz, że w ogrodzie gdzie znajdował się grób Jezusa, była pierwszym „*testis divinae misericordiae*” (Grzegorz Wielki, *XL Hom. In Evangelia*, lib. II, *Hom. 25,10*). Ewangelia według św. Jana podaje, że Maria Magdalena płakała, ponieważ nie zastała w grobie ciała Pana (por. J 20, 11); Jezus okazał jej miłosierdzie pozwalając rozpoznać się jako Mistrz i zamieniając jej łzy w wielkanocną radość.

Korzystając z tej stosownej okazji, pragnę uwypuklić dwie idee związane z tekstami biblijnymi i liturgicznymi nowego święta, które mogą nam pomóc lepiej dzisiaj zrozumieć znaczenie tej świętej kobiety.

Z jednej strony, ma ona zaszczyt być «*prima testis*» zmartwychwstania Pana (*Hymnus, Ad Laudes matutinas*), czyli pierwszą, która zobaczyła pusty grób i pierwszą, która usłyszała prawdę o Jego zmartwychwstaniu. Chrystusa okazał zatem specjalne względy i miłosierdzie tej kobiecie, która szukając Go z bólem i łzami w ogrodzie, potwierdzała «*lacrimis humilitatis*» swoją miłość do Niego, jak o tym mówił św. Anzelm we wspomnianej już wyżej *Oratio*. W nawiązaniu do tego, pragnę zwrócić uwagę na wyraźne przeciwieństwo dwóch kobiet obecnych w ogrodzie: tym rajskim i tym

zmartwychwstania. Pierwsza, Ewa, przyniosła śmierć tam, gdzie dotąd było życie; druga, Maria Magdalena, z miejsca śmierć, od grobu, obwieściła Życie. Zwraca na to uwagę już św. Grzegorz Wielki: «Quia in paradiso mulier viro propinavit mortem, a sepulcro mulier viris annunciat vitam» (*XL Hom. In Evangelia*, lib. II, *Hom.* 25). Poza tym, to właśnie w ogrodzie zmartwychwstania, Pan powiedział do Marii Magdaleny: «Noli me tangere». Słowa te nie były skierowane tylko do niej, ale do całego Kościoła, aby wszedł w takie doświadczenie wiary, które przekracza jakąkolwiek próbę namacalnego doświadczenia i ludzkiego zrozumienie Bożej tajemnicy. To naprawdę skierowane jest do całego Kościoła i stanowi wspaniałą lekcję dla każdego ucznia Chrystusa, aby nie szukał jedynie materialnego bezpieczeństwa, światowego uznania, ale żywej wiary w zmartwychwstałego Chrystusa! Maria Magdalena właśnie dlatego, że była naocznym świadkiem Zmartwychwstałego Chrystusa, była również pierwszą osobą, która dała o tym świadectwo wobec apostołów. Wypełniła w ten sposób polecenie Zmartwychwstałego: «Udaj się do moich braci i powiedz im... Poszła Maria Magdalena oznajmiając uczniom: «Widziałam Pana i to mi powiedział» (J 20,17-18). W taki oto sposób staje się, jak to już zostało wspomniane, zwiastunką dobrej nowiny o zmartwychwstaniu Pana, lub jak mówili Raban Maur i św. Tomasz z Akwinu «apostolorum apostola», ponieważ ogłasza apostołom to, co oni sami będą później głosili całemu światu (cf. Raban Maur, *De vita beatae Mariae Magdalene*, c. XXVII; św. Tomasz z Akwinu, *In Ioannem Evangelistam Expositio*, c. XX, L. III, 6). Słusznie Doktor Anielski używa tego terminu «apostolorum apostola» w stosunku do Marii Magdaleny, ponieważ jest ona świadkiem Chrystusa Zmartwychwstałego i ogłasza wiadomość o zmartwychwstaniu Pana, tak jak inni Apostołowie. Dlatego jest rzeczą właściwą, aby liturgiczny obchód Marii Magdaleny miał ten sam stopień „Święta” przypisany w Kalendarzu ogólnym Kościoła apostołom, co podkreśli szczególną misję tej kobiety, która jest przykładem i wzorem dla każdej kobiety w Kościele.

✠Arthur Roche

Arcybiskup Sekretarz Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów